

Eduard Marek

09.08.2011

skautský vůdce

* 17. března 1917, Praha

Eduard Marek se narodil v rodině kováře jako šesté a poslední dítě. Jeho dětství a mládí je neodmyslitelně spjato se Žižkovem a Chelčického ulicí. Mezi svými kamarády je známý jako Kluk ze Žižkova anebo pod přezdívkou Hroznýš.

Je dlouholetým členem čestného Svojsíkova oddílu a Skautského oddílu Velená Fanderlíka. Skautingu se velmi aktivně věnoval už od dětství. V 17 letech vstoupil do skautského katolického sboru Legio Angelica. O rok později na letním táboře na Šumavě v Kunkovicích u Čachrova složil svůj skautský slib a následně se na Žižkově ujal vedení družiny Čápů sboru Legio Angelica.

V roce 1936 nastoupil jako dobrovolník k prvnímu leteckému pluku T. G. Masaryka na pražské letiště Kbely. Po výcviku absolvoval poddůstojnickou školu v Chebu, poté byl přidělen k velitelství pluku opět do Prahy a nakonec pomáhal letecký pluk stěhovat do Hradce Králové, kde ho v září 1938 zastihla mobilizace československé armády.

Po návratu do civilního života vedl otcovu realitní kancelář na žižkovském Havlíčkově náměstí. V té době začal tajně pomáhat ohroženým Židům – doručoval jim peníze a materiální pomoc. Později byl však prozrazen a zatčen gestapem. Zásadou tlumočnicka, kterému se podařilo jeho tajnou pomoc vysvětlit a přeložit jako „obchodní činnost“, neskončil v koncentračním táboře a trest si odpykal ve věznicích na Pankráci a v Jihlavě.

I během protektorátu, kdy byl Junák a další vlastenecké organizace zakázány, se pokoušel vést mládež v žižkovské Dělnické tělovýchovné jednotě ve skautském duchu. V posledních měsících války pracoval Eduard Marek jako účetní ve firmě vyrábějící okna do letadel. Tím se vyhnul nejen nasazení v Todtově organizaci, ale v květnu 1945 se mohl aktivně připojit k Pražskému povstání – působil jako spojka mezi vojenským velitelstvím v Karlíně a policií a telefonicky podával hlášení generálu Kutlvašovi o situaci v Karlíně. Spolupracoval také při vyzbrojování bojovníků a organizování jejich odvozu na pomoc Českému rozhlasu.

Po válce převzal otcovu realitní kancelář. Nadále se věnoval skautingu – na Žižkově založil spolu s Aloisem

Vlachem středisko Junáka - Pochodeň.

Po komunistickém puči v únoru 1948 založil odbojovou skupinu, která se snažila zajistit pomoc pronásledovaným či jejich rodinám a organizovat přechody přes hranice. Napojena byla i na francouzskou tajnou službu. Skupina však byla prozrazena a Eduard Marek byl odsouzen za protistátní činnost na 10 let.

K 11 letům žaláře byla odsouzena i jeho manželka. Eduard Marek byl převezen do uranových dolů v Horním Slavkově, kde pracoval na dole Svatopluk. Následně strávil tři měsíce na Borech a svoji vězeňskou anabázi ukončil na Jáchymovsku, v táboře Mariánská. Tady potkal další junáky z Prahy a Moravy, s nimiž se pokoušel pokračovat v tajné skautské činnosti.

Po sedmi letech věznění byl Eduard Marek podmíněčně propuštěn. Znovu se ilegálně věnoval skautingu. Z vězení se vrátil do Prahy a určitou dobu byl zaměstnán jako stavební dělník, později jako stavební mistr. Ve volném čase začal rovněž pomáhat oddílům mládeže, které svou skautskou činnost skryly pod hlavičkou různých sportovních jednot ČSTV. Na jaře roku 1968, když byla činnost Junáka nakrátko povolena, se podílel na obnovení karlínského skautského střediska. Byl také zvolen předsedou obvodní rady Junáka na Praze 2. V témže roce začal pracovat ve funkci vedoucího tranzitní koleje na Univerzitě 17. listopadu. Před zrušením Junáka v roce 1970 stačil zorganizovat v obvodu Praha 2 poslední letní skautské tábory.

Po listopadu 1989, při obnově činnosti Junáka, byl znovu zvolen do funkce předsedy obvodní rady Junáka Prahy 2. Eduard Marek se stále angažuje také ve Společnosti křesťanů a Židů, Konfederaci politických vězňů, účastní se skautských setkání a píše své paměti. Je aktivním členem Klubu přátel Žižkova a držitelem řady skautských vyznamenání a medailí.

Ocenění dostal za celoživotní práci a statečnost.